

De 'constant-weight' duiker

In het kader van het artikel over de cursus vrijduiken (zie Hippo 264 'Zo vrij als een duiker') maakte ik kennis met mijn buddy van vandaag. Kevin Moonen doorloopt al enkele jaren het opleidingstraject vrijduiken van NELOS en bezit op het moment van onze afspraak het vrijduikbrevet 3*FD. Hoewel hij volgens verschillende disciplines duikt, heeft hij een lichte voorkeur voor het bereiken van de dieptes op vinkracht en met een constant gewicht.

Ik kom bewust een beetje vroeger op de duikplaats aan, want zo krijg ik de kans mijn materiaal klaar te maken voordat Kevin de parking oprijdt. Het is immers gemakkelijker iemand te interviewen en te fotograferen als je zelf je materiaal niet meer moet manipuleren.

Na de begroeting profiteer ik van mijn extra tijd om even in zijn duikbak te gluren. Veel zit er natuurlijk niet in, want naast een ABC-uitrusting en een goed duikpak heeft een vrijduiker niet veel nodig. Je duikt immers vrij van alle materiële last. Wat wel opvalt, zijn de uiterst lange vinnen die uit zijn bak puilen.

Deze vinnen geven een goede indicatie van de ernst waarmee de vrijduiker zijn discipline uitoefent, want ze betekenen een investering en vereisen dus een geëngageerde beslissing. Als beginner en twijfelaar heb ik slechts zwembadvinnen in mijn bak liggen.

Zoals voor elke duiksessie starten we met de algemene briefing. De veiligheidsmaatregelen hier zijn enigzins anders dan die bij vrijduiken in diepe zwembaden. Hoewel het zicht enkele meters bedraagt en door persluchtduikers als 'uitstekend' beschouwd wordt, is het toch te beperkt om een vrijduiker tijdens zijn volledige duik te kunnen volgen. Duidelijke afspraken voor aanvang van iedere duik, dat zijn er tussen de 20 en 30 per openwatersessie, zorgen ervoor dat de buddy weet wat er gebeuren zal en dus ook wanneer er iets fout gaat. Bij dit soort duiken neemt de buddy eerder de rol van veiligheidsduiker op zich dan van metgezel tijdens het duiken zelf.

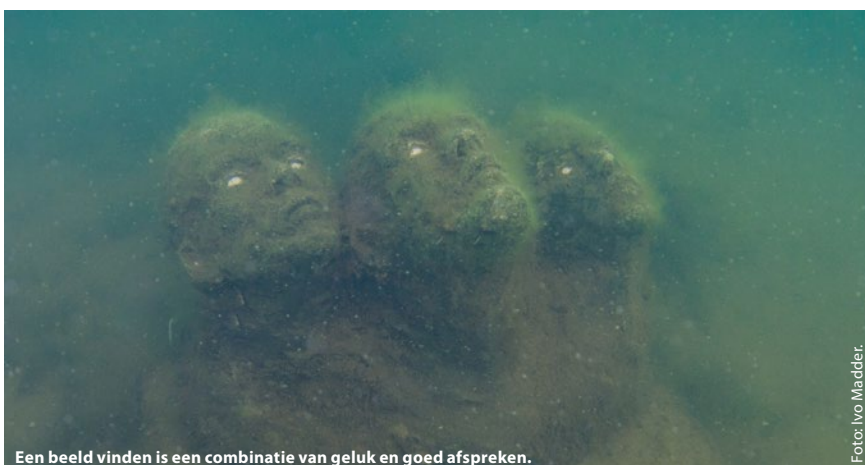
Na het afgeven van onze sleutels aan de veiligheid aan de kant, zoeken we een weg tussen al het flessengeweld op het ponton. Als ik al de anderen gebukt zie gaan onder het gewicht van flessen en lood, dringt de ware betekenis van het woord 'vrij' tot me

door. Het enige zware dat we te water laten, is het gewicht aan onze boei. Deze boei zal de komende twee uur ons refentiepunt zijn, waaraan onze daallijn is vastgemaakt.

We checken voor aanvang onze uitloding. Omdat we beginnen met enkele horizontale vrijduiken in het ondiep gedeelte van de put, zorgen we ervoor dat we vlottend zijn en blijven. We willen immers dat indien er iets gebeurt, we op natuurlijke wijze aan de oppervlakte komen drijven. Dit is onwaarschijnlijk, omdat we volledig binnen onze persoonlijke comfortzone duiken, maar veiligheid boven alles. Tijdens de diepe duiken zullen we met een 'lanyard' vasthangen aan de daallijn en dus gemakkelijk te vinden zijn, maar eerst gaan we volledig vrij duiken.

Voor elke duik vertellen we de andere de richting en de geplande afstand van de duik. Daarna vraag je je buddy of hij er klaar voor is en start je je persoonlijke voorbereiding. Op het einde van je voorbereiding glij je de stille wereld in om er ten volle te genieten van je korte aanwezigheid. In tegenstelling tot het lawaai dat je als flessenduiker met je meebrengt, verloopt een vrijduik volledig in harmonie met de omgeving. Zelfs de vissen reageren nauwelijks op je aanwezigheid. De visuele indrukken dringen dieper tot je door, terwijl je onderbewustzijn naar de toestand van je lichaam peilt.

Terwijl Kevin geniet van fauna en flora, volg ik hem met de boei aan de oppervlakte in de richting die hij voor zijn duik aangewe-

Een beeld vinden is een combinatie van geluk en goed afspreken.

Foto: Ivo Maelder.

7 meter diep zien. De veiligheid zal dus bij het koordsignaal aan zijn afdaling moeten beginnen, niet gesteund door de visuele verificatie zoals die mogelijk is in helder water.

Kevin klikt als eerste zijn 'lanyard' vast en vertelt me dat hij eerst in 'free immersion' naar beneden gaat. Deze discipline laat een grote beheersing van de daalsnelheid toe en is hierdoor ideaal om aan diepe duiken te beginnen. Ik besluit om dezelfde techniek toe te passen voor mijn eerste verticale duiken. Zowel het

zen heeft. Hoewel ik weet dat hij zelf geen bubbels als teken van zijn aanwezigheid achterlaat, betrap ik me erop dat ik automatisch uitkijk naar opborrelende luchtbellen. Die laatste verraden duo's of trio's, maar niet de enkeling die mijn aandacht vereist. Gelukkig verschijnt hij binnen de afgesproken afstand in mijn gezichtsveld, waarna ik nauwlettend zijn recuperatie-ademhaling volg. Ik wend mijn aandacht pas van hem af als hij zijn OK-teken geeft en de observatietijd van één minuut voorbij is. En dan mag ik me voorbereiden voor mijn bezoek.

Om de beurt verkennen we rustig en relax het water van de Put van Ekeren. 'Samen' in stilte het onderwaterleven en de beelden opzoeken. Dat laatste valt niet mee, omdat we aan het wateroppervlak maar een ruw idee van de referentiepunten hebben. Een beeld vinden is een combinatie van geluk en goed afspreken. Als de zon laag staat, zwemmen we met onze boei naar het diepere gedeelte. We laten het lood vallen op een plaats waar de bodem op 15 meter ligt. Als de daallijn goed vastligt, besluit ik mijn dikkere handschoenen aan te doen. 15 meter betekent immers dat we bij iedere duik de thermocline doorbreken en dus een grote temperatuursval zullen ervaren. We kijken even naar beneden en besluiten dat we amper

beperkte zicht, de duisternis in de omgeving van de tennisbal – die de gewenste diepte markeert – als de temperatuursverschillen vallen mee. Gelukkig.

Na een paar duiken concluderen we dat alles goed gaat en schakelen we over op 'constant weight'. De uitdaging is nu het continu klaren van de oren en de daalsnelheid onder controle houden. Op diepte komt de draai en het duidelijk geven van het signaal 'ik stijg op'. Met de hand aan de daallijn 'volgt' de buddy de duik en van zodra hij de dubbele ruk aan het koord voelt, duikt hij onder, zwemt de vrijduiker tegemoet en begeleidt hem naar de oppervlakte. Alles verloopt gemoedelijk, gedisciplineerd en rustig. Boven genieten we van de rust en de reflectie van de ondergaande zon op het wateroppervlak.

Op het afgesproken uur halen we de daallijn op en zwemmen we naar de kant. Daar volgt een korte debriefing en een uitwisseling van de ervaringen met de veiligheid aan de kant. Onderling hebben we onze duiken al tijdens ons verblijf op het water besproken, maar nu kunnen we die met een derde delen.

Dank je wel Kevin om mijn buddy en veiligheid te zijn en me te introduceren in het vrijduiken in open water. Als ik de parking verlaat, vink ik in gedachten één van de

Kevin overloopt de veiligheidsmaatregelen voor zijn vrijduik.

Profiel Kevin Moonen

Startjaar duiken: 2005 (perslucht), 2015 (vrijduiken).

Aantal duiken: een 500-tal persluchtduiken, het aantal vrijduiken wordt niet zo precies bijgehouden.

Huidige club: Lagoondivers.

Duikbrevet: 3*Duiker.

Andere brevetten: 3*FD, Basis-Nitrox-Duiker.

Speciaal materiaal: naast een klassieke duikuitrusting en aangepast vrijduikmateriaal niets speciaals.

Favoriete duikstek 'onze wateren': Gorishoek 'De Blokken' en Wissenkerke.

Favorieten duikstek buitenland: geen specifieke voorkeur, want weinig duiken in het buitenland.

Voorkeur soort duik: 'constant weight' als vrijduiker.

Meest spectaculaire duik: een snorkelduik/vrijduik in Zuid-Afrika (Indische Oceaan, nabij de monding van de Groot Brakrivier) in het kader van een populatiestudie bij haaien. "Tijdens deze duik kwamen we eerst een volwassen maanvis (*Mola mola*) tegen en later hadden we drie witte haaien (*Carcharodon carcharias*) rond ons zwemmen".

facetten van het sportduiken af. Benieuwd wat de volgende buddy mij als speciale ervaring zal aanbieden.

Ken je iemand die interessant duikt en me als zijn of haar buddy wilt? Of ben je zelf zo'n buddy, contacteer me dan via mijn e-mailadres patrick.vanhoeserlande@nelos.be. ■

PATRICK VAN HOESERLANDE